

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

Broj:
Sarajevo, __. __. 2020. godine

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. i člana 74. stav 1. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na sjednici održanoj __. __. 2020. godine, primilo je k znanju

Informaciju o projektnim aktivnostima i dobivenim projektima iz međunarodnih finansijskih institucija i linija.

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Dr. Igor Gavrić

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKA UPRAVA

INFORMACIJA
O PROJEKTNIM AKTIVNOSTIMA I DOBIVENIM PROJEKTIMA IZ
MEĐUNARODNIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA I LINIJA

Predlagač: Gradonačelnik

Obradivač: Gradska služba
za evropske integracije i EU fondove

Sarajevo, decembar 2020. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

I UVOD

Grad Sarajevo vodi razvojnu politiku, pored ostalog i putem razvojnih projekata i postiže finansiranje projekata iz drugih izvora u velikoj mjeri, te tako nadomještajući nedovoljna budžetska sredstva, nastoji stvarati pozitivan i produktivan poslovni ambijent i klimu, koja je inspirativna i uključujuća za sve inicijative i ideje građana.

Nakon što je Gradska služba za lokalnu samoupravu i razvoj grada, uz svestranu podršku rukovodstva Grada, svojim standardnim aktivnostima iz djelokruga rada Službe, dodala i projektni pristup, te postala uspješna u povlačenju sredstava iz međunarodnih fondova, rukovodstvo Grada je formiralo posebnu Službu – Gradsku službu za evropske integracije i EU fondove, sa ciljem obezbjeđivanja dodatnih sredstava za potrebe iz zajednice, a time i osnaživanje razvojne politike Grada. Radi se o novom proaktivnom i inovativnom pristupu u radu uprave, koji može poslužiti kao primjer dobre prakse i drugim jedinicama lokalne samouprave. U samom početku bilo je skromno, jedna po jedna aplikacija, uz paralelno sticanje znanja i vještine u oblasti apliciranja, a zatim i implementacije projekata iz međunarodnih fondova. Vremenom, stečena znanja i iskustva su rezultirala povlačenjem značajnijih, a onda i višemilionskih sredstava iz međunarodnih fondova, te pozicioniranje Grada Sarajeva kao poželjnog partnera za međunarodne projekte i procese.

Bitno je napomenuti, pored vidljivog, finansijskog aspekta obezbjeđivanja dodatnih sredstava iz međunarodnih fondova u našu zajednicu, još je značajniji onaj koji nije toliko vidljiv na prvi pogled, a to je pozicioniranje Grada Sarajeva kao lidera određenih procesa, te kao poželjnog partnera na ovom polju djelovanja.

II PROJEKTI

Oblasti odobrenih projekata su različite, zavisno od aktuelnih poziva, te prepoznate potrebe iz zajednice: energetska efikasnost, kultura, nacionalne manjine, muzeji, održivi razvoj, smart city... U proteklom periodu, sljedeći projekti su odobreni za finansiranje, te uspješno implementirani:

- **Projekat „Connecting Nature“ koji je finansiran iz programa Horizon 2020 sa ukupnim iznosom od 10.8 miliona EUR, a gdje je Grad Sarajevo pridruženi član.**

„Connecting Nature“ je petogodišnji projekat ukupne vrijednosti 10.8 miliona EUR koji je finansiran od strane EU Programa za inovacije – Horizon 2020. Projekat okuplja 30 projektnih partnera iz domena lokalne samouprave, industrije, nevladinog sektora i akademske zajednice. Cilj projekta je pozicionirati Evropu kao globalnog lidera u oblasti inovacija i implementacije rješenja baziranih na prirodi.

Iako je Grad Sarajevo samo pridruženi član, učešće na jednom ovakvom projektu je od velikog značaja za Grad Sarajevo, zbog sticanja novih znanja, iskustava i konekcija sa respektabilnim partnerima. Grad Sarajevo u ovom projektu učestvuje posredstvom Sarajevske razvojne agencije, SERDA koja je partner na projektu. Projekat tretira mogućnosti iznalaženja pogodnih prirodnih, ekološki ispravnih rješenja, a koja su ujedno u funkciji postizanja ciljeva održivog razvoja u gradovima.

U sklopu projekta, radi se na pilot aktivnosti – uspostavljanje urbane bašte. Pilot aktivnost realizuju Grad Sarajevo i SERDA u saradnji sa Dječjom kućom u Novom Sarajevu, koja ima idealan prostor za uspostavljanje jedne takve bašte.

- **Projekat izrade Akcionog plana energetske održivosti i klimatskih promjena (SECAP-a) za Grad Sarajevo, koji finansira UNDP, a implementira SEECO, putem kompanije ENOVA**

Grad Sarajevo je aplicirao na javni poziv za finansiranje izrade Akcionog plana energetske održivosti i klimatskih promjena (SECAP-a) za Grad Sarajevo. SECAP se temelji na referentnom inventaru emisija i ocjenjivanjima rizika i izloženosti koji sadrže analizu trenutnog stanja. Ovi elementi služe kao osnova za utvrđivanje sveobuhvatnog kompleta radnji koje lokalna tijela vlasti planiraju izvršiti kako bi ostvarili ciljeve za prilagođavanje i ublažavanje utjecaja klimatskih promjena. U planu se koriste rezultati Referentnog inventara emisija sa ciljem identifikacije najznačajnijih područja u kojima je moguće poduzeti konkretne akcije i koja daju najviše potencijala za dostizanje ciljane redukcije CO₂ od strane lokalnih vlasti. Plan definiše konkretne mjere redukcije, kao i vremenske okvire i odgovornosti, koji će dugoročnu strategiju pretvoriti u konkretne provedive aktivnosti.

Polovinom godine, utvrđeno je da Grad Sarajevo ne može učestvovati bez učešća i gradskih općina, te su općine kontaktirane, ali nisu pristale da učestvuju u projektu pa je time i učešće Grada završeno.

- **Projekat „Future cities“, ukupne vrijednost 3 miliona EUR, implementira se u saradnji sa Climate KIC i gradovima Maribor, Skoplje, Križevci, Niš.**

Projekat ima za cilj razvijanje i kanalisanje procesa u navedenim gradovima kako bi bili što bolji za život i rad, ali i poželjna turistička destinacija. U sklopu projekta planirano je formiranje tzv. YES tima, koji će imati zadatak da, između ostalog, aplicira za potrebna sredstva, kako bi se mogli finansirati navedeni procesi potrebni za kreiranje i razvoj održivog, inkluzivnog grada budućnosti.

U projektu, pored Sarajeva, učestvuju i gradovi: Maribor, Niš, Križevci i Skoplje. I u vrijeme pandemije, koristeći se online platformama, organizuju se redovni, sedmični sastanci sa svim učesnicima u projektu.

- **Projekat „Smart City Initiative“ koji se provodi i finansira u saradnji sa UNDP-em, u ukupnom iznosu od 1,8 miliona KM**

Smart City Inicijativa je projekat pokrenut u decembru 2018. godine. Jedan je među pionirskim „Smart city“ projektima u zemlji, a implementira ga Grad Sarajevo u partnerstvu sa UNDP BiH i Općinom Stari Grad.

Projekat ima za cilj da pokrene interes u zajednici, stimulira saradnju među javnim, privatnim i civilnim stejkholderima i da iskoristi lokalnu inteligenciju koja bi se pretvorila u skup inovativnih ideja koje bi doprinjele pametnijem gradu, prikladnijem za život. Ova inicijativa vidi tehnologiju i digitalizaciju kao sredstva pomoću kojih će doprinijeti unaprjeđenju gradskih usluga i podsticaju pametne urbane ekonomije. Ipak, „pametnost“ u projektu je više od glatkih digitalnih interfejsa, mobilnih aplikacija i velikih podataka. Riječ je o ljudima, njihovoj dobrobiti i kvaliteti života. Približavanje ideje grada budućnosti građanima, preduzećima i vlastima, te pružanje mogućnosti da zajednički promjene sliku o gradu – to je stvarni smisao ove inicijative.

Pilot gradska oblast (2 km²), cjelovito smještena u općini Stari Grad, bit će mjesto implementacije projekta. To će biti gradska zona, koja neće samo omogućiti integriranu implementaciju odabranih projekata, već će i demonstrirati rješenja, koja će se kasnije moći implementirati i u širem razmjeru.

O glavnim rezultatima:

City Mind Lab je osnovan u decembru 2018. godine kao dobrovoljna, samoorganizirana, multi-disciplinarna grupa profesionalaca, građana Sarajeva, koji su umna snaga iza ove inicijative. City Mind Lab ima više od 120 članova koji se neformalno sastaju kako bi gradili veze i stvarali nove mogućnosti i kako bi savjetovali o narednim koracima koji trebaju da vode do inkluzivnije budućnosti Sarajeva.

- U martu 2019. godine pitali smo građane Sarajeva da odrede **tri najveća izazova sa kojima se grad suočava**. Više od 1.300 osoba je odgovorilo na online upitnik te izjavilo da gorućim gradskim problemima smatraju zagađenje zraka, loš javni gradski prijevoz i korupcija.
- U aprilu 2019. godine projekat je pozvao privatni sektor da zamisli smart city projekte i partnerstva. Više od 30 preduzeća (IT sektor, inovatori, komercijalne banke, hoteli, inovacione laboratorije, telekomunikacije, umjetnosti i zanati, itd.) je uključeno u dizajn smart city ideja sa ljudima u njihovom središtu.
- Projekat je pokrenuo Javni poziv za inovativne prijedloge, sa ciljem da stimulira dizajn i implementaciju portfolija tehnoloških rješenja koje adresiraju izazove sa kojima se grad suočava i proizvode mjerljive pozitivne utjecaje na građane, pozivajući na zajedničke akcije među multi-sektoralnim gradskim stakeholderima da dizajniraju nacрте rješenja koje doprinose pametnom gradu. Sveukupno je dostavljeno 35 prijedloga – prva generacija prijedloga grada budućnosti koja sugerišu inovativna rješenja u području „real-time” mjerenja zagađenja, monitoringa; pametna rješenja urbane mobilnosti i električna vozila; pametna rješenja gradskog prijevoza; pametni parking i osvjetljenje; pametno i inkluzivno pozorište, itd. Prijedlozi dolaze iz privatnog sektora i nevladinih organizacija koje rade u saradnji sa komunalnim preduzećima, akademijama, itd.
- Projekat je započeo i Consul platformu – dinamičan instrument za učestvovanje građana za otvoren, transparentan i inkluzivan proces apliciranja i odabira projekata. Platforma je dizajnirana od strane grada Madrida, koriste je više od 100 gradova širom svijeta, pomažući pri povezivanju više od 90 miliona građana sa njihovim vladama. Grad Sarajevo se priključio ovoj globalnoj zajednici sa prvim online participativnim pristupom odabira prijedloga projekata u historiji Sarajeva. Sve projektne aplikacije podnijete kroz Javni poziv su dostupne javnosti. Ovaj instrument je, također, vrlo uspješan pri mobilizaciji glasova građana za njihove najpoželjnije projektne aplikacije. Njihov glas je uzet u obzir pri odabirnom procesu.
- **Javna prezentacija projekata iz užeg izbora** je organizovana u Vijećnici krajem augusta 2019. godine. Više od 350 građana je bilo prisutno događaju, gdje su mogli saznati više o predloženim projektima.
- Ljetna škola „IT Girls za Smart City” organizovana je u partnerstvu sa IT Girls Inicijativom (UNDP, UNICEF, UN Women) za 24 djevojke koje su bile zainteresovane da šire svoje znanje iz područja programiranja i robotike. Ljetna škola je pomogla pri spajanju ovih oblasti sa pametnim gradovima (ili gradovima budućnosti), te podržala dizajn i provedbu novog programa učenja baziranog na ICT-u, programiranju i robotici, ali nudeći znanje o pametnim gradovima. Ovaj jedinstven program učenja je organiziran u saradnji sa School & School privatnom obrazovnom ustanovom. Učenje je bilo vrlo interaktivno, pospješujući timski rad, izgradnju samopouzdanja, i njegovanje

perspektive „gledanja unaprijed” o tome kako tehnologija može pridonijeti kreiranju gradova budućnosti. Na kraju su djevojke pretvorile neke od svojih dobrih ideja u praktična smart city rješenja.

- U 2020. finalizirana je implementacija portfolija smart city projekata, i ostvareno je partnerstvo sa Accelerator Lab-om za identifikaciju mogućnosti povećanja aktivnosti.
- Nadograđivani su rezultati pilot inicijative, te razvijeni u veće gradske intervencije, koje će angažovati druge zainteresirane gradove u Bosni i Hercegovini.

- **Aktivnosti u oblasti otpada hrane – Sarajevo Food Lab**

Primijetivši kako je pitanje otpada hrane veoma bitna tema o kojoj se premalo priča, Grad Sarajevo je na Sarajevo Unlimited 2019. u saradnji sa Accelerator Lab UNDP BiH organizovao panel diskusiju na kojoj su učestvovali stručnjaci koji su govorili na ovu temu. Jedan od zaključaka panela je i da se o ovoj temi treba više govoriti, te podizati svijest građana o ovoj temi i mogućim rješenjima kako bi se spriječilo stvaranje otpada hrane te spriječile neželjene posljedice koje mogu nastati. U tom kontekstu objavljen je i Izazov „Hrana nije otpad“. Grad Sarajevo i Accelerator Lab UNDP BiH pozvali su pojedince, organizacije civilnog društva, akademske institucije, privatni sektor i medije da kandidiraju svoje ideje za praktična, primjenjiva i inovativna rješenja na temu: Kako promijeniti navike i prakse koje dovode do bacanja hrane i/ili pretvoriti otpad od hrane u nešto korisno? Svi zainteresovani mogli su kandidovati svoje inovativne ideje putem Consul platforme (consul.sarajevo.ba) i takmičiti se za jednu od tri novčane nagrade koje je obezbijedio UNDP BiH: 1. mjesto 3,000 \$; 2. mjesto 2,000 \$ i 3. mjesto 1,000 \$.

U navedenom roku, pristiglo je 26 zanimljivih prijedloga rješenja, od kojih su izabrana tri najbolja koja su i nagrađena. Sve navedeno ukazalo je na potrebu da se pristupi izradi jednog strateškog dokumenta za Sarajevo, koji će dati okvir za konkretne mjere i aktivnosti kojima će se utjecati na problem otpada od hrane. Sa tim u vezi, Grad Sarajevo u saradnji sa Accelerator Lab-om formirao Sarajevo Food Lab koji okuplja sve relevantne eksperte i pojedince koji su zainteresovani za ovu temu. U oktobru mjesecu održan je i prvi online sastanak članova Sarajevo Food Lab-a, a zaključci sastanka poslužiti će za izradu prvog nacrtu strateškog dokumenta koji će biti dostavljen članovima na komentar, a zatim nakon finalizacije, bit će upućen na usvajanje od strane Gradskog vijeća Grada Sarajeva.

- **Projekat „Muzejska priča“ koji je odobren za finansiranje sredstvima iz programa IPA II Programa prekogranične saradnje Srbija-Bosna i Hercegovina, sa ukupnim iznosom od 459.984,00 EUR (900.648,67 KM).**

Prepoznajući nezavidnu situaciju u kojoj se nalaze muzeji u Sarajevu, a cijeneći značaj koji imaju za očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa, Grad Sarajevo je odlučio obezbijediti dodatna sredstva za jačanje ovih institucija. Radi toga smo aplicirali za IPA program prekogranične saradnje BiH- Srbija sa projektom „Muzejske priče“, te smo ocijenjeni kao uspješni u proceduri evaluacije, što je rezultiralo odobravanjem projekta ukupne vrijednost 900.648, 67 KM. Projekat u fokus stavlja 5 muzeja iz Sarajeva i 5 iz Srbije, sa ciljem da ih dodatno ojača, nabavi potrebnu opremu za produkciju novih izložbi, uvede najnovije tehnologije u vidu audio vodiča u sve muzeje, te poveća njihovu vidljivost, posjećenost i svijest o značaju ovih značajnih institucija koje čuvaju naše naslijeđe. Sve navedeno „projektovano“ je i uz uspostavljanje Mreže muzeja koju čine institucije muzeja iz BiH i iz Srbije, te jačanje njihove međusobne saradnje. Cilj nam je da ovaj projekat bude prepoznat kao primjer dobre prakse, koja se može širiti i dalje, jer to predstavlja dodatni benefit za Grad Sarajevo, kao nosioca ovog projekta.

Projekat je, zbog pandemije, produžen do kraja decembra 2020. godine, a izvještavanje će trajati do marta mjeseca 2021. godine.

Implementacija projekta je u finalnoj fazi, a do sada je postignuto sljedeće:

- Uspostavljena Mreža muzeja koji čine predstavnici kulturnih institucija iz BiH i iz Srbije, te održani sastanci Mreže.
- Održano ukupno 9 izložbi u Sarajevu i u Srbiji, što je postignuto uz nadljudske napore u uslovima pandemije COVID-19 i uz poštovanje svih epidemioloških mjera obje države. Razmjena izložbi je dodatno učvrstila uspostavljenju saradnju između kulturnih institucija ove dvije države.
- Izrađene aplikacije odnosno audio vodiči za 11 muzeja – 6 u Sarajevu i 5 u Srbiji. Ovo je posebno bitno u vrijeme pandemije da su muzeji i bogatstvo eksponata koje posjeduju dostupni široj javnosti i na ovaj način, te da iz udobnosti svojih domova, u vremenu izolacije i smanjenog kretanja, građani mogu da virtuelno posjećuju muzeje te uživaju u njihovim sadržajima.
- Izrađen je zajednički katalog u kojem su predstavljeni eksponati muzeja koji učestvuju u projektu.
- Izrađen zajednički promotivni video koji predstavlja muzeje koji učestvuju u projektu.
- Nabavljena potrebna oprema za sve muzeje koji učestvuju u projektu.
- Mreža muzeja i njeni članovi promovisani putem društvenih mreža – FB i Instagram stranice Muzejske priče.

- **Sarajevo grad filma – UNESCO Mreža kreativnih gradova**

U 2019. godini, nakon podnesene aplikacije za kandidaturu Grada Sarajeva, „Sarajevo – Kreativni grad filma”, na „Mreži kreativnih gradova UNESCO-a”, Sarajevo je dobilo titulu kreativnog Grada filma UNESCO-a i time postalo dio velike UNESCO porodice. Proglašenjem Sarajeva kreativnim gradom filma UNESCO-a, omogućava se filmskoj kulturi i drugim kreativnim industrijama da daju značajan doprinos održivom razvoju grada, kao ključnom pokretaču unapređenja i promocije industrije, turizma i obrazovanja. Cilj ovog projektnog programa je stvaranje novih pristupa i angažmana u filmskoj i televizijskoj industriji, poboljšanje filmskih lokacija i infrastrukture, povećanje zapošljavanja, te razvoj i poboljšanje filmskog turizma, u sve bitnijoj razvojnoj ulozi turizma.

U 2020. godini uspostavljena je Upravljačka jedinica za projekat Sarajevo grad filma, uspostavljen Savjetodavni odbor, održan sastanak Savjetodavnog odbora, uspostavljena FB stranica Sarajevo UNESCO City of film, te web stranica www.sarajevocityoffilm.ba na kojima se objavljuju sve relevantne informacije iz ove oblasti.

- **Projekat Biciklističke staze Sarajevo – Pale**

U junu 2020. godine potpisan je Memorandum o razumijevanju od strane tri općine – Pale, Istočni Stari Grad i Stari Grad Sarajevo, te Grada Sarajeva. Potpisnici su se dogovorili da zajednički pristupe razvoju turističke ponude na prostoru Grada Sarajeva i navedene tri općine, kroz razvoj projekta Biciklističke staze Sarajevo – Pale. Trenutno je u fazi izrada Studije izvodljivosti za navedenu stazu.

- Projekat rasvjete u Olimpijskom muzeju – 10.000 KM

Grad Sarajevo je u 2019. godini aplicirao za grant sredstva Federalnog ministarstva kulture i sporta za projekat rasvjete u Olimpijskom muzeju, te je odobren iznos od 10.000 KM koji je realizovan i opravdan u 2020. godini.

- Projekat obnove Firuz-begovog hamama – 15.000 KM

Grad Sarajevo je u 2020. godini aplicirao za grant sredstva Federalnog ministarstva kulture i sporta za projekat obnove Firuz-begovog hamama, te je odobren iznos od 15.000 KM koji će biti utrošen za izradu idejnog i glavnog rješenja obnove Hamama.

- Projekat obnove Bistričke stanice – 225.000 KM

Grad Sarajevo je u 2020. godini aplicirao za grant sredstva Vlade FBiH, te je odobren iznos od 225.000 KM, i to 100.000 za projekat obnove Bistričke stanice i 125.000 KM kao podrška Budžetu Grada Sarajeva.

- Projekat iz oblasti urbane mobilnosti – Interreg Adrion TRIBUTE, 3.5 miliona KM

Grad Sarajevo, u saradnji sa Udruženjem Energis, pridružio se kao partner u aplikaciji na Interreg Adrion program. Vodeći aplikant je Milanski Univerzitet Polytechnic, a aplikacija okuplja partnere iz Slovenije, Italije, Hrvatske, Grčke, Srbije i Crne Gore.

TRIBUTE projekat, koji obuhvata integrativne i inovativne aktivnosti u oblasti urbane mobilnosti, za cilj ima unapređenje javnog prijevoza, uz izazove koji se javljaju uslijed socio-ekonomskih i demografskih promjena. Koristeći prednosti elektro-mobilnosti i revolucije podijeljene mobilnosti, projektom se žele testirati inovativne pilot aktivnosti i alati za održiva mobilna rješenja u gradovima koji učestvuju u projektu: Milano, Maribor, Ljubljana, Zagreb, Patras, Novi Sad, Podgorica i Sarajevo.

Projekat je odobren, a implementacija, koja je trebala početi u novembru 2020. Zbog pandemije COVID-19 prolongirana je za početak 2021. godine. Ukupan budžet planiran za Grad Sarajevo je 150.000 eura.

Aplikacije u procesu evaluacije od strane donatora:

- Nabavka opreme za JU Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece Mjedenaica
- Rekonstrukcija mokrog čvora u OŠ „Edhem Mulabdić“ Sarajevo
- Town twinning Collegno
- OSCE-Rooster program
- Urbana bašta u Dječjoj kući
- Izrada strateškog dokumenta iz oblasti otpada od hrane
- My mind, my city

Aplikacije koje su predate, a nisu odobrene:

- RUFT
- Rekonstrukcija Bistričkog potoka
- Rekonstrukcija Ramića potoka
- Tranzicijska Pravda

III ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Svaki od pobrojanih projekata koji su ovdje predstavljani u nekoliko redaka, iza sebe sadrži čitav niz zahtjevnih kompleksnih koraka i procedura – od pronalaženja adekvatnih javnih poziva, pripreme projektnih prijedloga, procesa apliciranja koji je specifičan za svakog pojedinačnog donatora, pa zatim čitav proces implementacije, saradnje sa različitim partnerima, korisnicima, specifične finansije i finansijske procedure, pa aktivnosti vidljivosti, sve do izvještavanja i pravdanja sredstava donatoru, gdje svaki korak predstavlja projekat za sebe. Naročit izazov predstavlja iznalaženje pogodne harmonizacije aktivnosti i administrativnih metoda radi prilagođavanja domaćih procedura sa procedurama donatora, koje su obavezujuće za korisnike grantova.

Za uspješnu realizaciju svake navedene faze potrebno je multidisciplinarno i široko znanje i vještine iz više oblasti, te kvalitetno znanje engleskog jezika, koji je najčešće obavezni jezik komuniciranja sa donatorima, te i unutar posebnih vještina i znanja iz oblasti svake faze projektnog ciklusa, finansija, marketinga/odnosa sa javnošću i mnogih drugih, koje su ključne za kvalitetu čitavog procesa o kojem govorimo.

Još jedan od izazova za članove Odsjeka za EU fondove, ali i za svu gradsku administraciju, predstavljaju i sami predmeti svakog od projekata, obzirom da se radi o projektima iz široke palete oblasti. Članovi Odsjeka moraju ući duboko u suštinu i detaljno izučiti problematiku svakog od projekata, tako da je nužna i neophodna kvalitetna i „prohodna” saradnja svih, sa svima.

Uzimajući u obzir sve navedeno, kao i rezultate koji su postignuti u proteklom periodu, potrebno je pružati kontinuisanu i sve veću podršku Odsjeku koji se bavi projektima finansiranim iz međunarodnih fondova i linija, a naročito imajući u vidu da uspješne aplikacije predstavljaju izuzetan izazov implementacije uspješnog projekta.

Danas, Odsjek za EU fondove u osnovi čini šefica Odsjeka, te troje saradnika koji su angažovani i plaćeni iz sredstava odobrenih projekata. Dakle, dodatni pozitivni aspekt ovog trenda, predstavlja proaktivna mogućnost angažovanja i davanja šanse za rad, ali i sticanje i proširivanje specifičnih znanja i iskustva kvalitetnim mladim ljudima, a bez dodatnog tereta za Budžet Grada. Ovakvo angažovanje mladih osoba koje imaju posebna znanja i vještine potrebne za ove poslove i unaprjeđuju ih, ne predstavlja trošak, već investiciju, obzirom da svojim rezultatima itekako opravdavaju ukazano povjerenje i uložena sredstva, a ujedno su i najbolji mogući kadar, provjeren kadar, za eventualno buduće zapošljavanje.

Sve navedeno, bez sumnje ukazuje na značajan pozitivan trend, proaktivan i inovativan pristup, koji donosi mnogobrojne dobrobiti i to za sve građanke i građane i za naše društvo u cjelini. Evidentno je da smo, pokrenuvši značajne procese, privukli višemilionska sredstva u našu zajednicu, uspostavili nova, bitna partnerstva, te time ojačali i samu funkciju i poziciju Grada Sarajeva, a sve ovo je, faktički, tek početak.

Nije zanemarivo da svojim iskustvom možemo poslužiti kao primjer dobre prakse, te pobuditi izazov da u što skorijem roku, što veći broj lokalnih zajednica pronade svoj ubrzan razvojni put i kapacitet po uzoru na Grad Sarajevo, a da mi i dalje nastavimo u ovom pravcu, jačajući svoje kapacitete i gradeći dodatna znanja i iskustva iz svih ovih bitnih oblasti.